ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΓΚΥΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΧΑΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

κτηματίας Βαρνελώ, ἀφοῦ ἄναψε τὴν πίπα του, ἄρχισε νὰ διηγεῖται στοὺς φίλους του τὴν ἀκόλουθη ἱστορία :

— Ἤμουν τότε εἰκοσιπέντε χρόνων καὶ ζοῦσα μόνος μου στὸν πῦργο τοῦ Βιλλεμπόν. Ὅταν κανεὶς εἶνε νέος, καὶ μάλιστα πλούσιος, κάνει πολλὲς τρέλλες... Ἔτσι κ' ἐγώ, ἐρωτεύθηκα τότε μιὰ ὑπηρέτριά μου, ποὺ τὴν ἔλεγαν Ρόζα.

Στὴν ἀρχὴ τὰ πράγματα πήγαιναν μιὰ χαρά. Ἡ μικρὴ μ' ἀγαποῦσε πολύ, μὲ λάτρευε, μπορῶ νὰ σᾶς πῶ.. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι κ' ἐγὼ ἤμουν ἐνθουσιασμένος μαζύ της. Βγαίνοντας στὸ κυνῆγι τὴ συναντοῦσα καὶ πηγαίναμε μαζὺ στὸ δάσος. ε'Ωραῖα περνοῦμε, συλλογιζόμουν. Φτάνει μόνο αὐτὸ νὰ μὴ βαστάξῃ πολὺ καὶ μοῦ κολλήσῃ στὴ ράχη γιὰ πάντα». Ὡστόσο αὐτὸ ποὺ φοβόμουνα δὲν ἄργησε νὰ συμβῆ. Ἕνα βράδυ ἡ Ρόζα μοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ἦταν σ' ἐνδιαφέρουσα κατάσταση. Μόλις τἄχουσα αὐτό, μοῦ φάνηκε πὼς μὲ χτύπησε κεραυνός. ε'Ωραῖα τὴν ἔχουμε, σκέφθηκα. Νὰ δοῦμε πῶς θὰ ξεμπλέξουμε τώρα ». Πρέπει νὰ σημειώσετε ὅτι ὁ πατέρας μου καὶ ἡ μητέρα μου ἔζοῦσαν ἀκόμη ἐκείνη τὴν ἐποχή. Τί θὰ ἔλεγαν ὅταν τὸ μάθαιναν ; Νὰ τὴν ἔδιωχνα ἀπὸ τὸ σπίτι, δὲν μποροῦσα, γιατί θὰ ἔβαζα ἀμέσως τὸν κόσμο σὲ ὑποψίες. Ἂν τὴν κρατοῦσα πάλι, τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννιόταν σὲ λίγο, θὰ ἀποκάλυπτε τὶς σχέσεις μας.

Χωρὶς νὰ χάνω λοιπὸν καιρό, πῆγα καὶ βρῆκα τὸ θεῖο μου, τὸ βαρῶνο Κρετεῖγ, ἕνα γέρο ποὺ εἶχε γνωρίσει πολλὲς γυναῖκες στὴ ζωή του, καὶ τοῦ ζήτησα τὴ γνώμη του.

Χωρὶς νὰ πολυσκεφθῆ, μοῦ εἶπε ἀτάραχος :

— Πρέπει νὰ τὴν παντρευθῆς.

— Τί λέτε, θεῖε μου ! φώναξα ἔντρομος. Νὰ πάρω αὐτὴ τὴ γυναίκα ;... Μιὰ ὑπηρέτρια.

— Ἔχεις ὑποχρέωσι νὰ τὸ κάνῃς, μοῦ ἀπάντησε αὐτὸς μὲ τόνο κατηγορηματικό.

Ἐγὼ ἔφυγα ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὸ σπίτι του. Στὸ δρόμο στριφογύριζαν ἀδιάκοπα στὸ νοῦ μου τὰ λόγια του.

Ὡστόσο, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα κατέληξα κ' ἐγὼ στὸ συμπέρασμα ὅτι εἶχε δίκηο ὁ θεῖος μου. Ἡ τιμὴ τῆς κόρης ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ ἀποκατασταθῆ. Μὰ μὲ ποιὸν τρόπο ; Βέβαια δὲν θὰ ἤμουν ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ ἔπαιρνα γυναίκα μου μιὰ ὑπηρέτρια.

Καὶ τότε, ἐκεῖ ποὺ δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω, θυμήθηκα ἔξαφνα τὴν κυρὰ Παμέλ.

Ἡ κυρὰ Παμὲλ ἦταν μιὰ διαβολόγρια μιὰ μέγαιρα, πρόθυμη νὰ πουλήσῃ καὶ αὐτὴ τὴν ψυχή της γιὰ ἕνα σκοῦδο. Ἡ διαβολόγρια αὐτή, σκέφθηκα, θὰ μποροῦσε μιὰ χαρὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ πρᾶγμα. Πῆγα καὶ τὴ βρῆκα ἀμέσως καὶ τῆς ἐμπιστεύθηκα τὸ μυστικό μου.

— Πόσα δίνεις γιὰ προῖκα στὸ κορίτσι ; μὲ ρώτησε, ἐνῶ τὰ παμπόνηρα μάτια της ἔπαιρναν μιὰ σατανικὴ ἔκφρασι.

Εἶχα ἕνα κτῆμα ἐγκαταλελειμμένο στὴ Σασεβίλ, τὸ ὁποῖον θὰ τὸ ἔδινα πρόθυμα στὴ Ρόζα γιὰ νὰ τὴν ξεφορτωθῶ. Ὅταν τῆς τὸ εἶπα, ἡ μέγαιρα χαμογέλασε ἱκανοποιημένη καὶ μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ κανονίση τὴν ὑπόθεσι πολὺ σύντομα. Θὰ ἔδινε ἁπλούστατα τὴ Ρόζα γυναίκα στὸ γυιό της. Πράγματι, ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ὁ γυιός της ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε. Ἦταν ἕνα παλληκάρι καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ χρόνων μὲ ἀδρὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ ἐπρόδιδαν κληρονομικὸ ἐκφυλισμό. Ἐζήτησε ἀμέσως νὰ δῆ τὸ κτῆμα τὸ ὁποῖο θὰ ἔδινα προῖκα στὸ κορίτσι. Πήγαμε μαζὺ καὶ τοῦ τὸ ἔδειξα. Ἔμεινε ἱκανοποιημένος. Ἔπειτα εἶπε :

— Θὰ μοῦ δώσετε ἀκόμη γιὰ νὰ τὴν πάρω ἕνα κρεββάτι, ἕνα τραπέζι, ἕνα ἁρμάρι καὶ τρεῖς καρέκλες.

Δὲν ἔφερα καμμιὰ ἀντίρρησι.

Ὡστόσο εἶχε μιὰν ἐπαφύλαξι ἀκόμη :

— Ὅταν θὰ πεθάνῃ ἡ γυναῖκα μου, σὲ ποιὸν θὰ μείνῃ τὸ κτῆμα ;

— Σὲ σένα, φυσικά, τοῦ εἶπα.

Μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι του ἱκανοποιημένος. Εἴμαστε ἀπολύτως σύμφωνοι. Γιὰ τὸ κορίτσι ποὺ θὰ ἔπαιρνε, δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρησι. Τὴν ἐπῆρε ὅπως θὰ ἀγόραζε μιὰ ἀγελάδα. Ὤ, τὴ φτωχὴ Ρόζα ! Ὅταν τῆς κατέστησα γνωστὴ τὴν ἀπόφασί μου, ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα. Ἔπεσε στὰ πόδια μου κι' ἄρχισε νὰ μὲ παρακαλῆ, νὰ στενάζῃ, νὰ χτυπέται μὲ ἀπελπισία. Ὅταν ἀγαποῦν ἡ γυναῖκες, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὶς παρηγορήσῃ. Τοῦ κάκου. Τὴ διαβεβαίωσα ὅτι θὰ ζήσῃ εὐτυχισμένη. Αὐτὴ δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανένα τρόπο νὰ μὲ ἀποχωρισθῆ. Στὸ τέλος θύμωσα καὶ τὴ φοβέρισα ὅτι θὰ τὴν πετάξω στὸ δρόμο. Ἀναγκάσθηκε τότε νὰ δεχθῆ, ἀφοῦ πρῶτα μοῦ ἐζήτησε νὰ τῆς ἐπιτρέψω τοὐλάχιστον νὰ ἀρχεται κάθε Κυριακὴ νὰ μὲ βλέπῃ.

Τοὺς στεφάνωσα ὁ ἴδιος σ' ἕνα παρεκκλῆσι. Καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα. Τὸ ἴδιο βράδυ ἔφυγα γιὰ τὴν Τουραίνη, ὅπου ἔμενε ὁ ἀδελφός μου. Ἔμεινα ἐκεῖ ἕξη μῆνες. Ὅταν γύρισα, μοῦ εἶπαν ὅτι κάθε Κυριακὴ ἡ Ρόζα ἐρχόταν στὸν πῦργο μου γιὰ νὰ μὲ δῆ. Τρεῖς μέρες μετὰ τὴν ἐπιστροφή μου, ἕνα πρωΐ, μοῦ εἶπαν ὅτι περίμενε κάτω καὶ ζητοῦσε νὰ μὲ δῆ. Ἐντυμεταξὺ εἶχε γεννήσει κ' ἕνα παιδάκι. Ἡ φτωχὴ Ρόζα ἦταν ἀξιολύπητη. Εἶχε ἀλλάξει, εἶχε καταβληθῆ τόσο πολύ, ὥστε τρομαξα νὰ τὴ γνωρίσω. Θυμᾶμαι ὅτι φίλησα τὸ παιδάκι της καὶ τὴ ρώτησα μηχανικά.

— Πῶς τὰ περνᾶς ; Ζῆς εὐτυχισμένη ;

Αὐτὴ τότε ἀναλύθηκε σὲ λυγμοὺς καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ :

— Δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ξεχάσω ! Προτιμῶ νὰ πεθάνω, δὲν ἀντέχω πειά !

Μοῦ εἶπε ὅτι ὁ ἄντρας της τὴν ἔδερνε ἀλύτητα κι' ὅτι κ' ἡ πεθερά της τῆς φερνόταν ἐπίσης βάναυσα.

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες ξανᾶρθε. Ἔπεσε κλαίγοντας στὰ πόδια μου κι' ἄρχισε νὰ μὲ παρακαλῆ :

— Σκότωσέ με ! Σκότωσέ με ! Δὲν θέλω νὰ ξαναγυρίσω στὸ σπίτι μου !

Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἄρχιζε νὰ γίνεται ἀφόρητη γιὰ μένα καὶ γιὰ ν' ἀπαλλαχθῶ, ἔφυγα καὶ πῆγα καὶ ἔμεινα ἄλλους ἕξη μῆνες κοντὰ στὸν ἀδελφό μου.

Ὅταν ξαναγύρισα, μοῦ εἶπαν ὅτι ἡ Ρόζα πέθανε πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ἀκριβῶς !...

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου, κάθε Κυριακὴ ἐρχόταν στὸν πῦργο μου γιὰ νὰ μὲ δῆ... Ἐπέθανε ἀπὸ μαρασμό. Φτωχή, φτωχὴ Ρόζα !

Βγαίνοντας στὸ κυνῆγι τὴν συναντοῦσα καὶ πηγαίναμε στὸ δάσος...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ἡ ζωοφιλία τοῦ βασιλέως

Ὁ διάσημος Ἄγγλος ζωγράφος σὲρ Ἔντβιν Λάντζη, ὁ ὁποῖος διέπρεπε ἰδίως στὰ πορτρὲ τῶν ζώων, βρισκόταν κάποτε στὴ Δισσαβῶνα. Ἐκεῖ προσεκλήθη σὲ μιὰ ἑορτὴ τῆς Αὐλῆς. Ὁ βασιλεύς, μόλις τὸν ἀντίκρυσε, ἔσπευσε νὰ τὸν χαιρετήσῃ καὶ τοῦ εἶπε τὴν διερρυθμισμένη αὐτὴ φράσι :

— Σὲρ Ἔντβιν, δὲν φαντάζεσθε πόσο χαίρομαι ποὺ κάνω τὴν γνωριμία σας. Γιατὶ εἶμαι, ξέρετε, ἐξαιρετικὰ ζωόφιλος !...

Ὁ μπακαλιάρος καὶ ὁ δοὺξ

Ἕνας Γερμανὸς δοὺξ εἶχε ἐπισκεφθῆ κάποτε ἕνα μοναστῆρι τοῦ δουκάτου του. Ἐκεῖ τὸν τάΐζαν διαρκῶς μπακαλιάρο. Στὸ τέλος ὁ δοὺξ δὲν κρατήθηκε καὶ εἶπε στὸν ἡγούμενο :

— Ἐὰν ἐξακολουθῆτε, πανιερώτατε, νὰ τρῶτε τόσο συχνὰ μπακαλιάρο, ὑπάρχει φόβος μήπως γίνετε καὶ σεῖς ὁ ἴδιος μπακαλιάρος καμμιὰ φορά.

— Ἐὰν εἶνε δυνατὸν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, ἀπάντησε ὁ ἑτοιμολόγος ἡγούμενος, τότε πρέπει καὶ σεῖς νὰ προσέξετε τὸ χοιρινὸ κρέας, ἀπὸ τὸ ὁποῖο, καθὼς μαθαίνω, τρῶτε πολὺ στὸ παλάτι σας !...

θλίψη. Ἐνόμιζε πὼς ἔβλεπε μπροστά του τὴ μεταλλικὴ λάμψι ποὺ ἔβγαζαν ἡ σπάθες τῶν Τσερκέζων ἡ ὑψωμένες στὸν ἀέρα, τὰ χωριὰ ποὺ καιγόντουσαν, τὰ κοπάδια ποὺ τρομοκρατημένα χιμοῦσαν στοὺς κάμπους... Ἕνα λαό, τέλος, ὁ ὁποῖος εἶχε καταστραφῆ καὶ βυθιστῆ στὴ φτώχεια καὶ στὸ πένθος...

Ὅλες αὐτὲς ἡ ἀντάσιες ξύπνησαν τὴ συνείδησι τοῦ Βεζύρη καὶ αἰσθάνθηκε μέσα του τὸν Ἄνθρωπο.

— Ἀρκεῖ !... διέκοψε, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ κυττάξῃ στὰ μάτια τὴ Βουλγάρα. Μιὰ ποὺ δὲν εἶνε στὸ χέρι μου νὰ ἐπανορθώσω τὸ παρελθόν, θὰ διατάξω ν' ἀφήσουν ἐλεύθερους ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἔχουν ρίξει μέσα στὶς φυλακὲς καὶ στὰ μπουντρούμια. Καὶ τώρα πήγαινε ! Εἶσαι ἐλεύθερη !...

***

Καὶ ἔτσι, ὕστερ' ἀπὸ πέντε αἰῶνες, ἡ Βουλγάρα ξαναεῖδε τὸν ἥλιο νὰ ἀνατέλλη καὶ νὰ φωτίζῃ τὴ γῆ τῆς πατρίδος της, ἐλεύθερης πειά...

ΠΑΝΤΣΟ ΜΙΧΑΗΛΩΦ